

Informacje bieżące

Wyniki wstępne

Warszawa, 2005-09-22

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach we wrześniu 2005 r.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest we wrześniu optymistyczna, choć nieco mniej korzystna niż w sierpniu i gorsza niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku. Na niewielkie pogorszenie koniunktury wpływa utrzymująca się niezadowolająca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Przewidywana poprawa sytuacji finansowej w najbliższych miesiącach może być mniejsza niż prognozowano w sierpniu. Oceny bieżącego portfela zamówień oraz produkcji są korzystne i lepsze niż przed miesiącem, utrzymują się też korzystne przewidywania w tym zakresie.

We wrześniu ogólna koniunktura w **budownictwie** oceniana jest nadal korzystnie, nieco lepiej niż w sierpniu i bardziej optymistycznie niż w analogicznym miesiącu ostatnich sześciu lat. Na sytuację tę wpływają lepsze niż w ubiegłym miesiącu pozytywne oceny bieżącego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Odpowiednie prognozy są również optymistyczne.

Ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest we wrześniu nadal negatywnie, choć lepiej niż w sierpniu i w analogicznym miesiącu ostatnich sześciu lat. Na sytuację tę wpływają mniejsze niż przed miesiącem ograniczenia bieżącej sprzedaży i poprawę ciągle jeszcze niezadowolającej sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Odpowiednie prognozy sygnalizują możliwość utrzymania się ograniczeń sprzedaży i trudności napotykaną przy regulowaniu zobowiązań finansowych.

Spośród badanych grup jednostek **usługowych**¹ najkorzystniejsze oceny koniunktury sygnalizują we wrześniu jednostki z sekcji pośrednictwa finansowego oraz edukacji. Pozytywnie, choć na dużo niższym poziomie, oceniają swoją koniunkturę również firmy prowadzące działalność z zakresu pozostałej działalności usługowej komunalnej, społecznej i indywidualnej. Negatywne oceny klimatu koniunktury formułują jednostki z sekcji ochrony zdrowia i opieki społecznej.

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD: **H** – Hotele i restauracje, **I** - Transport, gospodarka magazynowa i łączność, **J** - Pośrednictwo finansowe, **K** - Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, **M** – Edukacja, **N** - Ochrona zdrowia i opieka społeczna, **O** - Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.

Niniejszy dokument został sporządzony przy finansowej pomocy Unii Europejskiej. Poglądy w nim prezentowane są poglądami Głównego Urzędu Statystycznego, a zatem nie mogą być w żadnym wypadku uznawane za odzwierciedlenie oficjalnej opinii Komisji Europejskiej.

Opracowanie:

Departament Statystyki Przedsiębiorstw i Rejestrów

Kontakt w sprawach merytorycznych:

Hanna Sękowska tel. (0-22) 608 36 51, Janusz Gawron tel. (0-22) 608 35 50,

Jolanta Waczyńska tel. (0-22) 608 35 50, Olga Gaca tel. (0-22) 608 36 51.

Wydział Obsługi Prasowej: tel. (0-22) 608 38 04, 608 31 57, 608 34 91, fax (0-22) 608 38 68, 608 38

Rozpowszechnianie

86,

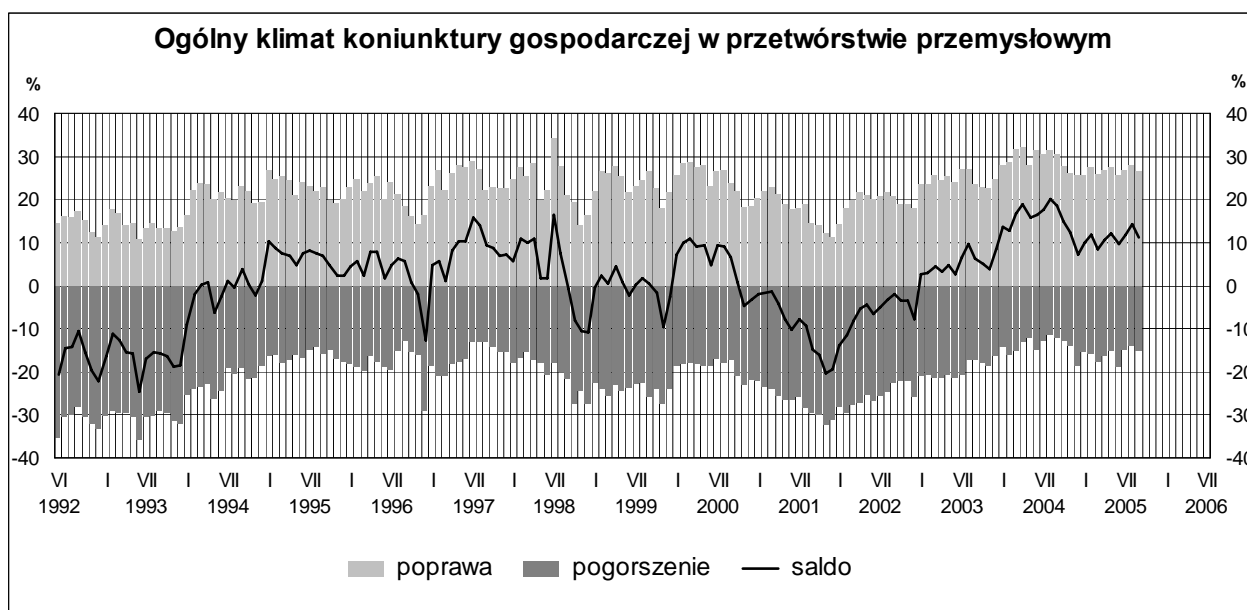
:

e-mail: m.lukaszewicz@stat.gov.pl

Stanowisko prasowe w CIS (do bezpośredniego odbioru materiałów prasowych) czynne w dniach publikowania podstawowych wielkości i wskaźników o godz. 16:00

Internet: www.stat.gov.pl

I. Przetwórstwo przemysłowe

We wrześniu **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie plus 11, niższym niż w sierpniu (plus 14) i we wrześniu przed rokiem (plus 19). Poprawę koniunktury sygnalizuje 26% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie - 15% (w sierpniu odpowiednio: 28% i 14%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Obserwowany we wrześniu wzrost bieżącego portfela zamówień wynika z bardziej znaczącego wzrostu portfela krajowego niż zagranicznego. Bieżąca produkcja rośnie szybciej niż w sierpniu. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy oczekują rozszerzenia portfela zamówień i produkcji na skalę zbliżoną do prognozowanej miesiąc wcześniej. Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany przez przedsiębiorców za wystarczający. Wraz z utrzymującymi się opóźnieniami przy ściąganiu należności od kontrahentów, producenci odczuwają podobne jak w sierpniu trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa przedsiębiorstw może się nieznacznie poprawić, choć przewidywania w tym zakresie są ostrożniejsze niż przed miesiącem. Skala zwolnień pracowników może być nieznaczna. Można oczekiwać niewielkiej obniżki cen wyrobów przemysłowych.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. We wrześniu najlepiej oceniają koniunkturę producenci: sprzętu, urządzeń radiowych i telewizyjnych (plus 43 – wzrost o 17 punktów), masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru (plus 35 – wzrost o 4 punkty), mebli (plus 29 – wzrost o 7 punktów), maszyn i aparatury elektrycznej (plus 24 – wzrost o 3 punkty), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (plus 20 – spadek o 1 punkt), wyrobów chemicznych (plus 20 – spadek o 7 punktów). Negatywne oceny formułują jedynie producenci odzieży i wyrobów futrzarskich (minus 11 – spadek o 10 punktów) oraz skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych (minus 1 – wzrost o 2 punkty).

Producenci **sprzętu i urządzeń rtv** oceniają swoją koniunkturę we wrześniu bardzo optymistycznie i lepiej niż przed miesiącem. Bardzo korzystna koniunktura wynika ze znacznej

poprawy przewidywań dotyczących przyszłego portfela zamówień i produkcji. Bieżący portfel zamówień rośnie nieco wolniej niż przed miesiącem, co powoduje, że producenci utrzymują produkcję na poziomie zbliżonym do ubiegłego miesiąca. Stan zapasów wyrobów gotowych kształtuje się na poziomie uznawanym za wystarczający. Mimo iż należności od kontrahentów są ściągane ze znacznymi opóźnieniami, przedsiębiorcy bez trudności regulują bieżące zobowiązania finansowe. Na najbliższe miesiące przewidywana jest znaczna poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Należy też oczekiwać wzrostu zatrudnienia. Ceny sprzętu i urządzeń rtv mogą ulec bardziej znaczącemu obniżeniu niż przewidywała prognoza z sierpnia.

Producenci **mebli** oceniają koniunkturę pozytywnie, lepiej niż w sierpniu. Wraz ze wzrostem bieżącego portfela zamówień producenci w znacznym stopniu rozszerzają bieżącą produkcję. Odpowiednie przewidywania są bardzo korzystne i znacznie lepsze niż przed miesiącem. Zapasy wyrobów gotowych oceniane są jako wystarczające. Mimo iż należności od kontrahentów są ściągane ze znacznymi opóźnieniami, to przedsiębiorcy bez trudności regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Prognozy sytuacji finansowej są korzystne, choć ostrożniejsze od przedstawionych w sierpniu. Dyrektorzy zamierzają rozszerzyć zatrudnienie. Ceny mebli mogą wzrosnąć.

Producenci **maszyn i aparatury elektrycznej** oceniają koniunkturę korzystnie, nieco lepiej niż przed miesiącem. Wiąże się to przede wszystkim z utrzymaniem się bardzo korzystnych przewidywań dotyczących przyszłego portfela zamówień i produkcji. Odnotowuje się również szybszy niż przed miesiącem wzrost zarówno bieżącego portfela zamówień jak i bieżącej produkcji. Stan zapasów wyrobów gotowych uznawany jest za zbyt mały. Niewielkie trudności w ściąganiu należności od kontrahentów nie powodują opóźnień w regulowaniu przez przedsiębiorców własnych zobowiązań finansowych. Przewidywania dotyczące sytuacji finansowej są nadal pozytywne. Dyrektorzy planują w niewielkim stopniu zwiększyć zatrudnienie. Zamierzają też nieznacznie podwyższyć ceny maszyn i aparatury elektrycznej.

Producenci **wyrobów chemicznych** oceniają klimat koniunktury bardzo optymistycznie, choć nieco gorzej niż w ubiegłym miesiącu. Odnotowuje się szybszy niż przed miesiącem wzrost portfela zamówień. Na większą skalę rozszerzana jest też bieżąca produkcja. Przewidywania dotyczące kształtowania się przyszłego portfela zamówień i produkcji są również optymistyczne. Stan zapasów wyrobów gotowych jest uznawany przez producentów za wystarczający. Mimo znacznych opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci nie odczuwają trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są nadal optymistyczne i zbliżone do prognoz z sierpnia. Dyrektorzy sygnalizują możliwość niewielkich redukcji zatrudnienia, zbliżonych do prognoz z poprzedniego miesiąca. Ceny mogą wzrosnąć w skali mniejszej niż przewidywała prognoza sprzed miesiąca.

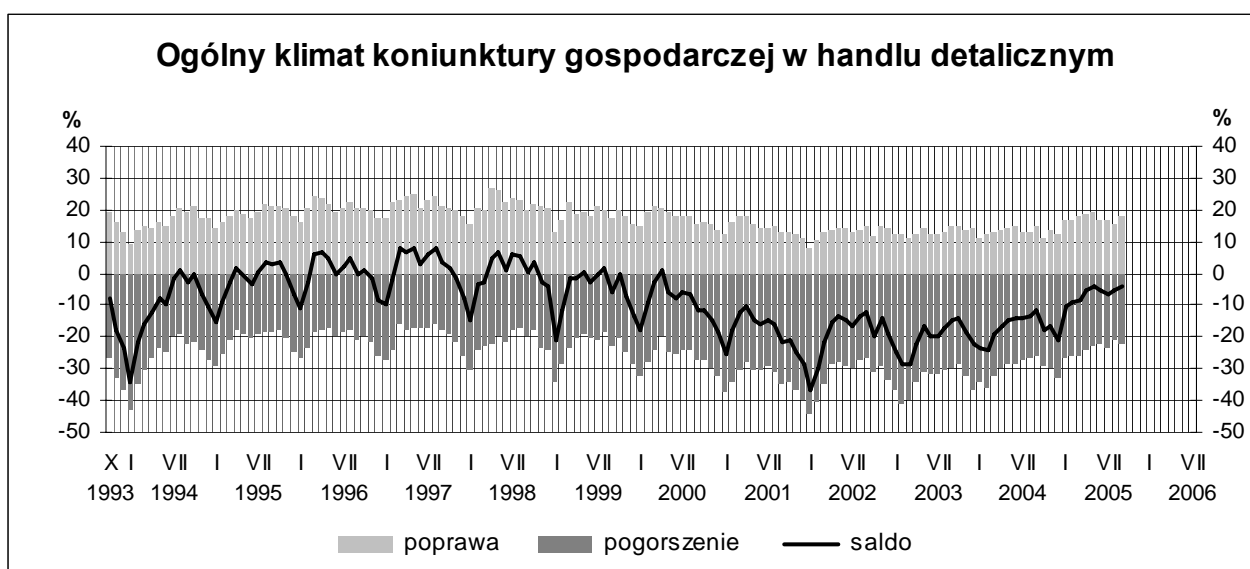
W przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe** koniunktura oceniana jest optymistycznie, choć nieco gorzej niż w sierpniu. Spowodowane to jest nieco mniej optymistycznymi przewidywaniami dotyczącymi przyszłego portfela zamówień i produkcji. Większy niż w sierpniu wzrost bieżącego portfela zamówień powoduje, że producenci w bardziej znaczącym stopniu niż przed miesiącem rozszerzają bieżącą produkcję. Stan zapasów artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych jest uznawany za wystarczający. Mimo niewielkich opóźnień napotykanych przy ściąganiu należności od kontrahentów, producenci bez trudności regulują bieżące zobowiązania finansowe. W najbliższych trzech miesiącach przewidywana jest dalsza niewielka poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Dyrektorzy zamierzają nieznacznie tylko zmniejszyć zatrudnienie. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą się obniżyć.

barierą są koszty zatrudnienia (48% badanych przedsiębiorstw wobec 45% w sierpniu br. i 39% we wrześniu ub. roku).

W porównaniu z wrześniem ubiegłego roku zmniejszyło się znaczenie barier związanych z niedostatecznym popytem, kosztami finansowej obsługi i trudnościami z uzyskaniem kredytów, natomiast wzrosło znaczenie barier związanych z kosztami zatrudnienia i niedoborem wykwalifikowanych pracowników.

W stosunku do portfela zamówień oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy 15% przedsiębiorstw budowlanych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże, 72% jako wystarczające, a 13% jako zbyt małe. Oceny te są zbliżone do formułowanych przed miesiącem. W porównaniu z wrześniem ubiegłego roku zmniejsza się udział jednostek oceniających swe zdolności jako nadmierne w stosunku do oczekiwanego portfela zamówień, a zwiększa się odsetek przedsiębiorstw, które oceniają je jako zbyt małe.

3. Handel detaliczny

We wrześniu **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest negatywnie (minus 4), choć lepiej niż w sierpniu (minus 6). Wśród badanych przedsiębiorstw 18% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 22% – jej pogorszenie (w sierpniu odpowiednio 15% i 21%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Ograniczenia bieżącej sprzedaży są mniejsze niż notowano przed miesiącem, co powoduje, że zgłaszane przez przedsiębiorców trudności w bieżącym regulowaniu zobowiązań finansowych przedsiębiorstw są oceniane mniej pesymistycznie. Przyszła sprzedaż i sytuacja finansowa są nadal oceniane negatywnie, na poziomie prognoz sprzed miesiąca. Mimo zmniejszającego się poziomu zapasów nadal nieznacznie przekraczają one stan uznawany za wystarczający. Powoduje to, że przyszłe zamówienia na towary mogą być nadal ograniczane. Przedsiębiorcy zgłaszają wzrost bieżących cen towarów. W najbliższych miesiącach przewidziany jest dalszy wzrost cen. Skala zwolnień pracowników może być mniejsza od przewidywań z ubiegłego miesiąca.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są zróżnicowane. Pozytywnie oceniają koniunkturę jedynie przedsiębiorcy z branży: meble, rtv, agd - wskaźnik koniunktury kształtuje się na poziomie plus 16 (minus 2 w sierpniu). Najbardziej pesymistyczny

wskaźnik koniunktury notuje się dla branży: włókno, odzież, obuwie - minus 28 (minus 22 przed miesiącem). Wskaźnik koniunktury dla branży pojazdy samochodowe wynosi minus 9 (minus 6 w sierpniu), dla branży żywnościowej - minus 5 (minus 6 przed miesiącem).

W jednostkach branży: **meble, rtv, agd** we wrześniu sygnalizowany jest znaczny wzrost sprzedaży. W konsekwencji następuje poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy oczekują dalszego znaczącego wzrostu sprzedaży. Może to przyczynić się do dalszej poprawy sytuacji finansowej w najbliższych miesiącach, chociaż przewidywania w tym zakresie są nieco mniej korzystne niż w ubiegłym miesiącu. Zmniejsza się niedobór zapasów towarów. Przedsiębiorcy planują też zwiększenie ilości towarów zamawianych w najbliższych miesiącach u dostawców. We wrześniu sygnalizowany jest spadek cen towarów tej grupy. W najbliższych miesiącach przewiduje się, że ceny będą się nadal obniżać, chociaż wolniej niż prognozowano w sierpniu. Należy też oczekiwać nieznacznego wzrostu liczby zatrudnionych pracowników.

We wrześniu sygnalizowany jest wzrost sprzedaży **żywności**. Sytuacja finansowa tej grupy jednostek oceniana jest nieco lepiej niż przed miesiącem, ale nadal jest ona niezadowolająca. W najbliższych miesiącach oczekuje się nieznacznie szybszego niż prognozowano przed miesiącem spadku sprzedaży żywności. Może to spowodować dalsze pogarszanie się sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Utrzymujący się nadmiar posiadanych zapasów towarów może spowodować, że ograniczenia przyszłych zamówień będą nieco większe niż przewidywano przed miesiącem. Przedsiębiorcy sygnalizują nieznacznie szybszy wzrost bieżących cen żywności. Na najbliższe miesiące przewiduje się dalszy wzrost cen. Należy oczekiwać redukcji pracowników w tej grupie przedsiębiorstw, chociaż mniejszych od przewidywanych w ubiegłym miesiącu.

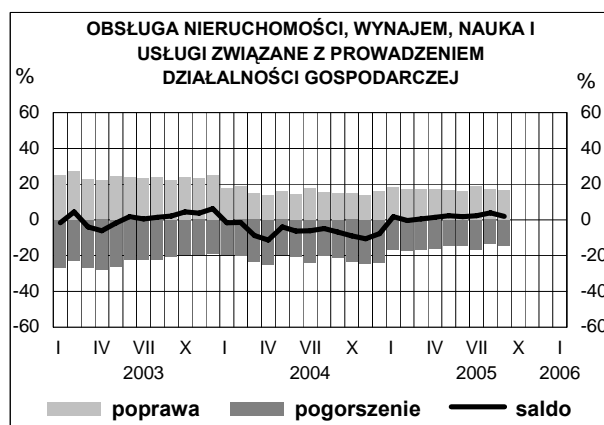
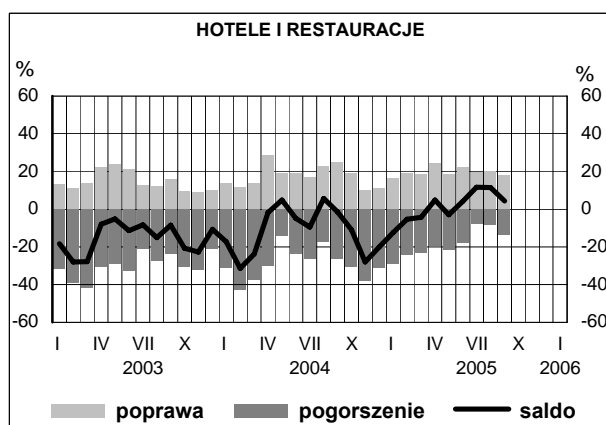
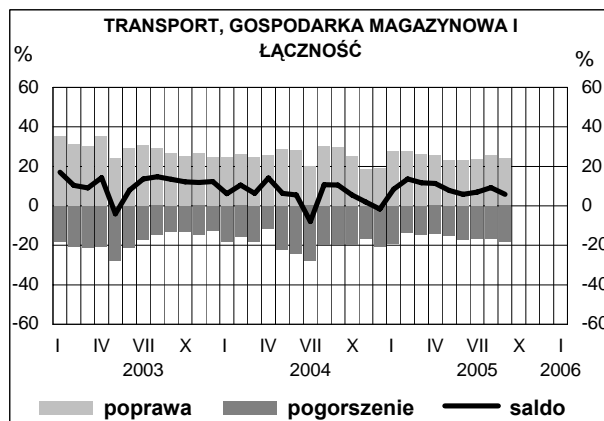
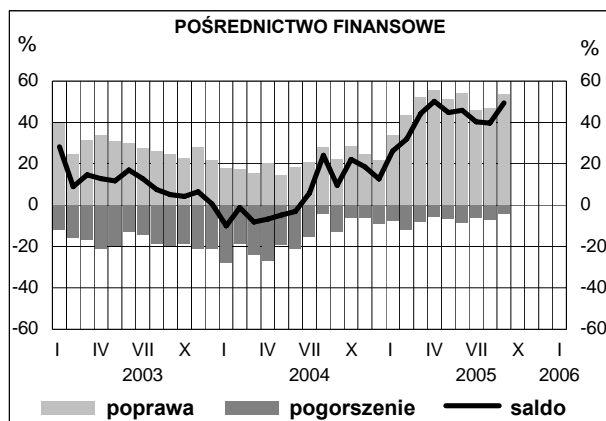
We wrześniu przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** odnotowują znacznie większy spadek sprzedaży niż w ubiegłym miesiącu. W konsekwencji zwiększają się trudności przedsiębiorstw związane z terminowym regulowaniem bieżących zobowiązań finansowych. Przewiduje się, że w najbliższych miesiącach może nastąpić nieco szybszy niż prognozowano przed miesiącem spadek sprzedaży i - w konsekwencji – dalsze pogarszanie sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Nieznacznie obniża się poziom nadmiernych zapasów towarów. W najbliższych miesiącach zamówienia u dostawców będą ograniczane na poziomie prognoz z sierpnia. We wrześniu ceny pojazdów samochodowych spadają wolniej niż przed miesiącem. W najbliższych miesiącach możliwy jest dalszy spadek cen. Kierujący przedsiębiorstwami zapowiadają redukcje zatrudnienia, nieco większe od prognozowanych przed miesiącem.

W jednostkach branży: **włókno, odzież, obuwie** spadek bieżącej sprzedaży utrzymuje się na poziomie zgłaszanym w ubiegłym miesiącu. Mimo to oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstw, choć nadal negatywne, są lepsze niż przed miesiącem. Brak perspektyw wzrostu sprzedaży powoduje, że sytuacja finansowa przedsiębiorstw może pogarszać się w najbliższych miesiącach w stopniu większym aniżeli prognozowano w sierpniu. Znacznie zwiększa się poziom nadmiernych zapasów towarów. Powoduje to, że przyszłe zamówienia u dostawców mogą być ograniczane, choć w nieco mniejszym stopniu, aniżeli przewidywano przed miesiącem. We wrześniu ceny towarów tej grupy obniżają się znacznie wolniej niż w sierpniu, natomiast na najbliższe miesiące przewiduje się wzrost cen. Redukcje pracowników w tej grupie przedsiębiorstw mogą być nieznacznie większe niż prognozowano przed miesiącem.

Spośród badanych jednostek handlowych 2,8% deklaruje, że nie napotyka na **bariery w prowadzeniu bieżącej działalności** (w sierpniu – 3,8%). W pozostałych przedsiębiorstwach największe bariery stanowią: konkurencja na rynku (sygnalizowana przez 73% jednostek), koszty

zatrudnienia (55% jednostek), wysokie obciążenia na rzecz budżetu (54% jednostek) i niedostateczny popyt (51% jednostek). Nasilenie poszczególnych barier od roku nie ulega istotnym zmianom.

4. Usługi

Koniunktura w jednostkach z sekcji **transport, gospodarka magazynowa i łącznie** jest oceniana we wrześniu optymistycznie, choć mniej korzystnie niż przed miesiącem (plus 6 wobec plus 9 w sierpniu). Poprawę koniunktury sygnalizuje 24% badanych firm, a jej pogorszenie - 18% (w sierpniu odpowiednio: 25% i 16%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Mimo odnotowywanych niewielkich ograniczeń bieżącego popytu, bieżąca sprzedaż usług z tej sekcji nieznacznie rośnie, czego odzwierciedlenie można znaleźć w poprawie sytuacji finansowej jednostek. Przewiduje się, że przyszły popyt i sprzedaż usług będą rosły w wolniejszym tempie niż prognozowano w sierpniu. Nieznacznie wolniej może się też poprawiać sytuacja finansowa. Dyrektorzy jednostek sygnalizują spadek zarówno bieżących jak i przyszłych cen usług. Na następne trzy miesiące w tej grupie jednostek należy oczekiwać tylko nieznacznych korekt zatrudnienia.

Koniunktura w jednostkach z sekcji **hotele i restauracje** jest oceniana pozytywnie (plus 4), choć gorzej niż w sierpniu (plus 12). Poprawę koniunktury sygnalizuje 18% badanych firm, a jej pogorszenie - 14% (w sierpniu odpowiednio: 20% i 8%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Mimo wzrostu bieżącego popytu usługodawcy z tej sekcji nieznacznie ograniczają bieżącą sprzedaż. Dyrektorzy jednostek oceniają, że poprawia się ich aktualna sytuacja finansowa. Oczekuje się, że prognozowany popyt na usługi z tej sekcji będzie nadal rósł, choć w

tempie wolniejszym niż się tego spodziewano przed miesiącem. Na najbliższe miesiące przewiduje się utrzymanie przyszłej sprzedaży usług na obecnym poziomie. Wolniej może się poprawiać sytuacja finansowa. We wrześniu dyrektorzy jednostek sygnalizują wzrost bieżących i przyszłych cen oferowanych usług. Skala planowanych zwolnień pracowników może być zbliżona do prognozowanej w sierpniu.

We wrześniu jednostki z sekcji **obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej** oceniają koniunkturę pozytywnie (plus 2), nieco gorzej niż w poprzednim miesiącu (plus 4). Poprawę koniunktury sygnalizuje 16% badanych firm, a jej pogorszenie - 14% (w sierpniu odpowiednio: 17% i 13%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Bieżący popyt i sprzedaż są oceniane negatywnie, nieco gorzej niż w sierpniu. W konsekwencji nieznacznie pogarsza się aktualna sytuacja finansowa jednostek. Przewiduje się, że przyszły popyt i sprzedaż usług będą rosły w tempie wolniejszym niż tego oczekiwano w sierpniu. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw może ulec niewielkiemu pogorszeniu. Dyrektorzy firm sygnalizują spadek zarówno bieżących, jak i przyszłych cen usług. Nadal należy oczekiwać niewielkich redukcji pracowników w tej grupie jednostek.